

Iets over de discussiën der Tweede Kamer bij gelegenheid der begrootings-wetten.

De discussiën der Tweede Kamer over de begrootings-wetten zijn, gelijk men kon vooruitzien, geëindigd door de aanneming van alle hoofdstukken, als even zoo vele crediet-aanvragen. Met regt evenwel mag men zich verwonderen, dat de Kamer, bij zooveel overeenstemming met het inzicht der regering, goed kon vinden hare debatten zoo eindeloos te rekken, en zooveel tijd te besteden aan de behandeling van een onderwerp, dat tot zoo weinig verschil van gevoelen aanleiding gaf. Wanneer men 's heeren DENKER'S tournooijen ter eere van programma-regering en burgerzin, 's heeren GROEN'S proeven van romantisch-politische redenaarskunst en de waarschuw-rede van den heer WINTGENS uitzondert, — wat is er dan door al die sprekers over de begroting in het algemeen, te berde gebragt, dat niet zeer gevoegelijk achterwege had kunnen worden gelaten? Het karakter der begroting was en door de toelichtingen van het ministerie, en door de verslagen der Kamer duidelijk aangewezen; kon men zich daarmee vereenigen, zoo was het voldoende zijne stem uit te brengen, afzonderlijke motivering was onnoodig, waar men de motiven van het ministerie en van het verslag der Kamer aannam. In plaats van de redenen te vernemen, waarom men zich niet met de meeningen en inzichten der voor dragten kon vereenigen, zag men reeksen van sprekers elkander opvolgen, alleen om te verklaren, dat zij, en waarom zij thans deze begroting zouden aannemen, welke zij, onder andere omstandigheden, niet zouden gearzeld hebben af te stemmen. Op deze wijze liet men noodeloos en nutteloos eenen kostbaren tijd verloren gaan — niet *beraadslagende*, maar *rekenschap gevende* waar die niet geëischt werd — die men ongetwijfeld aan meer vruchtbaren arbeid had kunnen besteden.

Wij vestigen de aandacht op dit feit, omdat wij het zeer betreurenswaardig zouden vinden, wanneer ook bij deze vergadering de gewoonte van doellooze praterij ingang vond, die de zittingen der Edelmogende Kamer zoo onuitstaanbaar vervelend en onlijdelijk gerekt maakte. De vertegenwoordiging moet niet verbasteren tot een collegie van politieke procureurs die gemotiveerde conclusiën opdreuen. Het is niet noodig het woord te voeren, wanneer men niets anders of niets beters te zeggen heeft, dan wat reeds door velen gezegd is. Waar een denkbeeld niet noodig heeft door wrijving van tegenovergestelde meeningen tot klaarheid gebragt te worden, is geene discussie, en waar geene discussie is wordt het redevoeren een ijdel vertoon. Spreekt men om zich *zelve* te overtuigen? dit zou onzin zijn. Spreekt men om *anderen* te overtuigen? maar wat is er een betoog noodig, wanneer die anderen tegen welke men spreekt, de overtuiging van den spreker deelen?

In de Edelmogende Kamer behoorde het tot de overlevingen en traditiën,

dat elk lid ten minste eens in de twee jaren — bij gelegenheid der begroting — CICERO of DEMOSTHENES parodieerde en van uit zijn standpunt verklaarde waarom hij dit of dat zeggen en doen, of niet-zeggen en niet-doen zou, of waarom hij dit of dat wat hij anders zou gezegd en gedaan of niet-gezegd en niet-gedaan hebben thans, van wege de omstandigheden, of om hogere consideratiën, of omdat het een *fait accompli* was (best met den mantel der liefde te bedekken) of omdat *le mieux l'ennemi du bien* is, of om welke andere reden ook, *wel* doen (of, omgekeerd, *niet*) *wel* zeggen (of, omgekeerd, *niet*) *zou*. En daar dit was een eerwaardig gebruik, waaraan de ingezetenen gewoon was, eene dier eigendommelijke instellingen, waarop de natie *gezet* was, zoo was het niet meer dan consequent dat antecedent te behouden en er in te blijven volharden. Het was nu eenmaal zoo, het moest dus zoo *blijven*. Maar het zou zeer verkeerd zijn, wanneer deze Kamer zich aan dit ongelukkig aauwendsel wilde gewennen. In eene vertegenwoordiging moet niemand spreken zonder bepaald doel en zonder bepaalde oorzaak. Alleenspraken behooren op het tooneel, niet in de Kamer. Is het niet om het een of ander punt helderder te doen uitkomen, om eenen aanval te doen of eenen aanval te keeren, zoo handelt men veel verstandiger *niet* te spreken. Men wint zodoende veel tijd en men maakt de discussie degelijk en vruchtbaar. Maar wat is er, in 's Hemels naam, de natie mede gebaat, wanneer een dertig- of veertigtal heeren zich verlustigen op het Binnenhof te 's Hage, dagen achtereen lezingen te houden en bijdragen te doen over het onderwerp: *Algemeene beschouwingen over de begroting?* De belangstelling dooft uit met de aandacht, en het vermoeide publiek wendt ongeduldig het oog van het murw gebeukte onderwerp af. Inderdaad sprekers en toehoorders zouden zich veel moeite en vruchtelozen arbeid besparen, wanneer elk vertegenwoordiger zich tot regel stelde, niet te spreken, wanneer hij niets te zeggen had der moeite waardig om er naar te luisteren.

Hoe minder woorden, hoe meer daden, geldt ook hier. Al den tijd aan ijdele praatzucht of noodlooze woordenpraal ontwoekerd, kan worden besteed aan de behartiging van de belangen des lands. Had men dit bij de begroting wat meer in het oog gehouden, men zou in plaats van zonder nut te schermutselen en spiegelgevechten te leveren, een paar ontwerpen hebben kunnen afhandelen, die thans tot de hervatting der werkzaamheden zijn uitgesteld.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 1 jan. De Prins van Pruisen heeft onze stad reeds weder verlaten en zich naar Karlsruhe begeven. Gedurende zijn driedaagsch verblijf alhier, heeft Z. K. H. zich voornamelijk met het nemen van militaire maatregelen onledig gehouden. Zoo verneemt men dat, om de ingezetenen van den drukkenden inkwartieringslast te bevrijden, een groot gedeelte der garnizoens-troepen naar Höchst zal verlegd worden. Tot dat einde zullen de uitgestrekte gebouwen der tabakfabriek van Höchst, alhier, tot logement van de troepen worden aangebruikt.

2500 man onder dak te brengen, en daarvoor is het spoorweg slechts 1/2 uur van Frankfort ver. Zoo heeft men deze troepen bestendig ter beschikking.

— In Darmstadt, waar de Kamers voor eenige dagen geopend werden, verwacht men, dat dezelve reeds weder voor den tijd van drie maanden zullen worden verdaagd. Het eenige door dezelve reeds genomen besluit, bepaalt zich bij hare bewilliging om de belastingen weder tot den 1sten april te doen heffen.

— In Baden is weder alles stil noemens vermeerdering der kamers, hetgeen mede bijdraagt tot vermeerdering van de sombere stemming, die daar heerscht. Niet zelden hoort men daar heeren uiten, dat eene volkomene inlijving in de voorkeur verdient boven den tegenwoordigen stand van zaken aldaar. Naar men mede vernemen kan de Badensche troepen die in Pruisische vestingen garnizoen zullen houden, uitsluitend onder het bevel van Pruisische opper-officieren en onder-officieren komen te staan.

— Van de zijde der nieuwe bonds-commissie wordt bij de Zwitsersche regering aangedrongen op de verwydering van alle zich onder derzelver bescherming nog bevindende Duitse vlugtelingen. Het schijnt mede, dat deze commissie zich onledig houdt met het plan, zoowel de drukpers als de staatkundige gezelschappen, onder een meer streng toezigt te plaatsen. Zoo voortgaande, zal weldra alles weder op den vroegeren voet in Duitschland gebragt zijn.

— De Aartshertog Johann heeft heden morgen met zijne familie deze stad verlaten, om zich naar Oostenrijk te begeven. Aan het station bevonden zich Oostenrijksche, Beijersche en Frankfortsche troepen geschaard, en werd hij door de muziek dier troepen ontvangen.

— De uit 32 leden bestaande minderheid der constituanten van de vrije stad Frankfort, heeft bij eene collective verklaring hare demissie ingediend. Nu zal de constitutie-krisis tot eene oplossing moeten komen.

Brieven uit Berlijn verzekeren, dat men geenzins eene vermeerdering van het Pruisische leger beoogt. De eproeping van eenige vroegere ligtingen; geschiedt alleen om de landweer naar hare haardsteden te kunnen zenden. Niettemin beweert men, dat Pruisen wel voornemens is zijn leger aanzienlijk te vermeerderen en dat de maatregelen daartoe binnen kort zullen worden genomen.

— Uit Dresden wordt gemeld, dat het garnizoen van die hoofdstad eerlang aanzienlijk versterkt zal worden.

DENEMARKEEN.

Kiel, 29 dec. Omtrent de werkzaamheden der drie buitengewone commissarissen uit de hertogdommen, verneemt men, dat zij zich vooreerst niet met eigenlijk gezegde vredes-onderhandelingen zullen bezig houden. Het eerste werk zal daarin bestaan, om voor de hertogdommen een nieuw interim te verkrijgen. Naar wij vernemen bestaan daaromtrent drie plannen: of het stadhouderschap zal weder het bestuur op zich nemen, of het stadhouderschap zal met het tegenwoordig landsbestuur vereenigd worden, of wel er zal eene nieuwe Sleeswijk-Holsteinsche regering worden ingesteld. Omtrent deze drie plannen zal, zegt men, door de commissarissen onderhandeld worden. De pogingen tot het verkrijgen van eenen definitieven vrede zullen vooreerst nog wel zonder gevolg blijven.

ENGELAND.

Londen, 2 jan. Gedurende het laatste halfjaar van 1849 hebben de West-Indische stoombooten niet minder dan 12,670,705 doll. aan goud en zilver in baren, stof en munt te Southampton aangebragt; in het eerste halfjaar van 1849 was slechts 10,570,705 doll. aangevoerd.

De aanvoer van edel metaal, uit alle oorden der wereld gedurende het afgelopen jaar te Southampton ontvangen bedraagt de ontzaggelijke som van 33,943,275 doll. (bijna f 87,000,000).

— Volgens de *Daily News* heeft de onvermoeide reiziger in Afrika's binnenlanden, de heer Moffat, het geluk gehad eindelijk het groote, in het midden van dat onmetelijke land gelegen meer te ontdekken, welks problematisch aanwezen tot dusver de belangstelling van alle reizigers in de hoogste mate heeft bezig gehouden; het heeft den naam van Nama of Ngama en ontleent hoofdzakelijk zijn water aan twee groote rivieren, die uit noordwaarts gelegen sneeuwbergen afvloeijen.

— De dikke mist, dien men gisteren had, gaf aanleiding tot een ongeluk op de Noord-Kenterbaan, dat, zonder de verwonderlijke kloekmoedigheid van eenen machinist, alledroevigst had kunnen worden, maar thans met eene weinig betekenende schade is afgelopen. Aan het oud Gravesend-station werd een ledig rijtuig door eenen stoomsleper van het lager naar het hooger spoor overgebragt, toen er op het eigen oogenblik een bagaasje-trein aankwam, dien men, door den zwaren mist, niet dan te laat gewaar werd. De schok wierp het ledige rijtuig om en rukte het los van den stoomsleper, waarvan de machinist, het gevaar, waarin hij verkeerde, niet bemerkte, en het middels afbrak. De bagaasje-trein van Gravesend naar London berekenen kon dat een trein juist

op het punt van af te rijden moest wezen. Er werd dadelijk een andere stoomleper met eenige manschap in beweging gebracht om den vliegteling na te jagen, het gelukte hem in te halen, en een der machinisten had de sloutheld, in volle vaart van den najaagenden op den nagejaagden stoomleper over te springen, waarna het hem spoedig gelukte de vaart van dezen te smiten, nog voor dat hij het Gravesendse station had kunnen bereiken en op die wijze eene welligt onberekenbare ramp te voorkomen.

Het contract tusschen eene Engelsche compagnie en het Fransche bewind, tot het leggen van eene elektrische telegraaf van Dover naar Calais, onder water, is gisteren door Louis Napoleon en den minister Dufaure getekend, te Londen ontvangen. De telegraaf zal eene draad hebben en slechts twee menschen, een te Dover en een te Calais in het werk stellen. Honderd boodschappen, ieder van 15 woorden, zullen gedrukt in Romeinsche letters, op gewoon papier, door de ondernemers afgeleverd moeten worden, in honderd achtereenvolgende minuten. De concessionarissen zijn J. Brett Foché en Co. te Londen.

FRANKRIJK.

Paris, 2 jan. Heden werd in de Wetgevende Vergadering beraadslaagd over de aanvraag om urgentie, door den minister van Onderwijs gedaan ten aanzien der wet op de aanstelling van gemeente-onderwijzers. Bij de stemming verklaarden er zich 312 leden voor en 312 tegen, waardoor, ingevolge de bepalingen van het Reglement van Orde, de aanvraag om urgentie verworpen werd, zoodat het wetsontwerp thans den gewonen weg der drie beraadslagingen moet volgen. De uitslag dezer stemming verwekte gelach, doch de president der Vergadering deed opmerken, dat er volstrekt geene reden van lagchen is, wanneer eene eenige Vergadering zich aldus in twee gelijke deelen splitst en op die wijze den gang der werkzaamheden belemmert.

Men spreekt nog altijd van eene prorogatie der Wetgevende Vergadering; maar de organen der legitimisten beloonen zich even als de republikaansche dagbladen sterk tegen een maatregel van dien aard, zoodat het zoo goed als zeker schijnt, dat deze prorogatie niet zal plaats hebben.

De commissie voor het onderzoek van het amendement Rancé, heeft heden eene bijeenkomst gehouden; hare beslissing wordt met gespannen verwachting te gemoet gezien.

De heer F. Barrot heeft, zoo als men weet, eene oproeping gedaan aan de oude soldaten van het Keizerrijk, die recht meenden te hebben op een pensioen, om zich aan te melden. Dit heeft reeds ten gevolge gehad, dat zich meer dan 20,000 aangemeld hebben, en men gelooft dat dit getal tot 80 à 100,000 zal stijgen.

De heer de Lamartine heeft met de uitgever van het weekblad, waaraan hij redacteur is, eene overeenkomst gesloten voor vier romans, elk van vier deelen, te leveren 4 deelen jaarlijks tot den prijs van 25,000 francs per deel, of 400,000 francs in de 4 jaren.

Er wordt verzekerd, dat de divisie-generaal Prins Jérôme Bonaparte, voormalig Koning van Westphalen en gouverneur van het hôtél der invalliden, tot maarschalk van Frankrijk benoemd is.

Het schijnt bepaald te zijn, dat de verkiezingen eerst op 10 februari zullen plaats hebben.

Het vraagstuk van Montevideo kan — zegt het Bulletin de Paris — aan het gouvernement groote moeilijkheden berokkenen, wanneer wij de hoogst belangrijke diplomatische inlichtingen gelooven, die wij heden ontvingen. Het ministerie kan niet tegen Rosas handelen, dan door middel eener blokkade of eener bezetting, ten gevolge van eene expeditie of naar Buenos-Ayres, of naar Montevideo. De blokkade, welke men reeds eenige jaren geleden beproefde, kan niet volgehouden worden, door de reclamatiën van hen, die door dezelve benadeeld worden zonder met de geschillen iets te maken te hebben, en dus van de onzijdigen. Tijdens de eerste blokkade, ontving de toenmalige minister van Buitenlandsche Zaken van Frankrijk geregeld twee malen in de week klagen van den Engelschen gezant, lord Granville, en van al de gezanten der andere mogendheden, wilstende zij die blokkade opgeheven hebben, daar dezelve den handel van de landen, die zij vertegenwoordigden, benadeelde. De blokkade, men wist het, bragt aan Rosas en zijn gouvernement dat kwaad niet toe, hetwelk men gedacht had. Rosas dekte het verlies, dat hij aan de inkomende en uitgaande regten leed, door middel van belastingen of geld-afpersingen, altijd mogelijk in die barbaarsche staten. Wat eene expeditie betreft met het doel om het land te bezetten, hieraan kan niet gedacht worden, want de buitenlandse mogendheden en in het bijzonder Engeland en de Vereenigde Staten, zouden dit niet dulden, zonder te reclameren of zich er tegen te verzetten. Zonder eenigen twijfel zouden wij in een grooten oorlog gewikkeld worden, alleen omdat wij de bedoeling hebben om den onderhavigen staat te bezetten. Lord Normanby en lord Aberdeen hebben zich gisteren avond in een diplomatische lezing, in dienzelven zin verklaard. De Vereenigde Staten van Amerika zijn van hetzelfde gevoelen en buitendien zoude het gehele Spaansch-Amerikaansche ras zich om Rosas scharen, hetgeen hem magtiger zoude doen worden ten zekken tijde, dat wij hem willen vernedern en

overwinnen. Geheel de diplomatie wenst eene zaak ten einde gebracht te zien, welke reeds zoo lang hangende en zoo schadelijk voor onze belangen is. Staatslieden, welke door hunne kennis en vooral door hunne ondervinding, daartoe het meest bevoegd zijn, zien slechts twee wegen, om eene gunstige oplossing van het vraagstuk te verkrijgen, namelijk: het door den heer Lepredour gesloten verdrag te verbeteren, of tegen Benos-Ayres een dier vernielende oorlogen te voeren, die den roem van den Franschen naam verhoogen en voorts, na Buenos-Ayres gebombardéerd en verbrand te hebben, even als zulks met St. Jean d'Ulloa geschiedde, onder de monden van onze nog rookende kanonnen, op de meest voordeelige wijze te onderhandelen; maar te gelijk voor goed een einde aan de zaak te maken, ten einde onze belangen niet te benadeelen, den vrede met de andere natiën niet te storen en tevens de eer en den invloed der Fransche vlag te bewaren.

De buitenlandse mogendheden en vooral Engeland, zullen zich niet tegen deze krachtige demonstratie verzetten. Lord Palmerston breekt zich weinig het hoofd met de middelen die wij bezigen zullen — ziele een in de Engelsche staatkunde hooggeplaatst persoon — wanneer die middelen de zaak slechts spoedig afdoen. Dit was men dan ook trouwens eenige jaren geleden voornemens te doen, en het was de beroemde admiraal Baudin, die belast zoude worden de expeditie te bestaren.

Wanneer thans het Fransche ministerie, dat, het moet gezegd worden, zijne staatkunde niet heeft weten te verdedigen, door een besluit der wetgevende vergadering genoodzaakt wordt, om een weg in te slaan buiten het statu quo, namelijk, om eene expeditie te zenden, met het doel om gedurende, onverschillig welken tijd, het land in kwestie te bezetten, dan zouden de moeilijkheden, de bezwaren en de gevaren zich voor de Fransche regering openstapelen. Wie weet of de vrede of de oorlog der wereld, niet in la Plata voor ons verborgen ligt of op ons wacht!

Men meldt uit Londen, dat aldaar onder de socialistischen eene scheuring is ontstaan. De democratische club, waarvan L. Blanc president en Ledru-Rollin vice-president was, is ontbonden. Men beschuldigt Ledru-Rollin van te gematigde en aristocratische gevoelens.

De tijdingen uit Italië zijn niet talrijk. Van de terugkomst des Pausen is er geene sprake meer, zoodat er ten minste geene twijfeling is wegens het tegenstrijdige der berichten.

Het officieele dagblad van Rome, van den 18den, bevat eene kennisgeving van den stedelijken raad, waarbij van 1 januari 1850 opcomen vastgesteld worden voor deuren en venstergeld en op eenige andere belastingen, om in de kosten van het huisvesten der Fransche troepen te kunnen voorzien. Deze maatregel zal het verblijf der vreemde troepen te Roma niet aangenaam maken.

Te Turijn was de Kamer van Afgevaardigden nog bezig met het onderzoeken der geloofsbriefven. Volgens een dagblad van Lyon zoude zij den 28sten haar bureau zamengesteld hebben uit de heeren: Pinelli als president, Demarchi en Palluel als vice-presidenten, enz., allen kandidaten van de behoudende partij.

Mamiani, wiens verkiezing, in de Kamer nietig is verklaard, heeft een brief aan de kiezers van Genua gericht, om hen te bedanken voor hunne bewijzen van deelneming en liefde. De Piëmontsche bladen bevatten ook een brief van den voormaligen president der Kamer, Lorenzo Pareto, die gekozen was door de kiezers van Genua, doch voor deze benoeming bedankt heeft, daar hij geene reden van verdeeldheid in de Kamer wil zijn.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 4 jan. Bij Koninklijk besluit van den 31sten december 1849, No. 44, zijn:

- benoemd, tot controleurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, als: te Ommen de heer N. van Hamel, thans ontvanger te Vriesen; te Bronrijp de heer G. M. Tetroda, thans ontvanger te Makkinga; te Bath de heer J. Rehusius, thans ontvanger te Havelte; te Zuidhorn jhr. G. T. A. Calkoen, thans surnumerair der belastingen te Utrecht; te Enschedé de heer J. N. baron van Heerdt, thans surnumerair der belastingen te Arnhem;
- Zo verplaatst de controleurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, als de heeren: J. A. Stuten, van Druten naar 's Gravenhage (eerste afdeling); H. M. H. van Wessum, van Bronrijp naar Druten; G. D. Mores, van Purmerend naar Weesp; W. C. Jorissen, van Dordrecht naar Purmerend; F. A. des Tombe, van Heusden naar Dordrecht (eerste afdeling); J. A. van Moppel naar Heusden; J. Kuypen, van Middelburg naar Middelburg; jhr. C. A. von Weiler, van Oud-Beijerland naar Middelburg;

- L. D. van Maas, van Charlois naar Oud-Beijerland;
 - W. van Citters jr. van Vlissingen naar Charlois;
 - P. A. Maertens, van Middelburg naar Vlissingen;
 - L. M. van Cooten, van Ommen naar Elst.
- Uit de nominatiën der hervormde kerkbesturen, heeft Z. M., op voordragt van den minister van Justitie, belast met het voorloopig bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., bij besluit van den 14den december 11., no. 60, onder anderen gedaan de navolgende benoemingen, ter vervulling der vacaturen, in de onderscheidene kerkelijke collegiën met 1 januari 1850 ontstaan:

GELDERLAND.

Tot president van het provinciaal kerkbestuur voor den jare 1850, de heer R. Macalester Loup, predikant te Bommel. Tot secretaris: de heer J. Steenmeijer, predikant te Arnhem.

Tot leden en secundi van het provinciaal kerkbestuur en mitsdien tevens tot praesides en assessoren der klassikale besturen, waarbij zij verkozen zijn, worden benoemd:

- voor de classis van Tiel: tot lid, de heer J. Gerritsen, predikant te Zoelen; tot secundus, de heer J. Corell, predikant te Avezaathen;
- voor de classis van Harderwijk: tot lid, de heer C. W. Kersten, predikant te Barneveld; tot secundus, de heer J. M. F. Hoog, predikant te Barneveld;
- als provinciaal onderling: tot lid, de heer mr. C. C. van Lidth de Jende, onderling te Tiel; tot secundus, de heer D. Balfort, onderling te Culemborg.

Onstwedde, 21 dec. De gemeente alhier had in 1830 slechts 1289, op 1 jan. 1840, 1979 inwoners, en bij de nu gehouden volkstelling 3296.

Deze verbazende vermeerdering heeft haren grond in den verderen opleg van het stads kanaal en den belangrijken aanbouw aldaar, alsmede in de verdeling der marktgronden van de boerschap Onstwedde. De marke, in den jare 1827 en de zogen daaraanvolgende tusschen de waartgenogtigden verdeeld, besloeg eene oppervlakte van omstreeks 5000 bunders, waarop bij de verdeling zelfs geene enkele woning stond. Thans vindt men aldaar, behalve eene menigte alleen liggende woningen, drie gehuchten, waaronder zelfs een, de Horsten, 't welk 387 ingezetenen bezat.

Den groot gedeelte dier marke, 't welk in vroegere jaren slechts door den hettler met zijne kudde schapen werd bezocht, is thans ontgonnen en in vruchtbare akkers herschapen, en levert thans voldoende produkten op, om in de behoeften van meer dan 1000 menschen te voorzien, terwijl aan de ontginning van den nog woest liggenden grond, dagelijks met den meesten ijver wordt gewerkt.

Maastricht, 3 jan. Het hof van Limburg heeft heden morgen uitspraak gedaan in de zaak van den heer Thiessen, notaris te Venlo, aangeklaagd van laster jegens den heer de Lom de Berg, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in twee artikelen, voorkomende in het Journal du Limbourg van 22 november 1848 en 4 januari 1849. De beklagde is bij 's hofs arrest ontslagen van alle rechtsvervolging, op grond, dat de geïntimeerde stukken geen laster of belediging bevatten en noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding opleverden.

Arnhem, 4 jan. Vroeger was bepaald, dat onder-officieren, die handgeld hadden genoten, nimmer tot officier zouden kunnen worden bevorderd, al ware het zelfs, dat zij met de bekwamenheden waren toegerust, om vooraf een daartoe vereischt examen te kunnen afleggen. De hiertoe in der tijd uitgevaardigde aanschrijving is door den tegenwoordigen minister van Oorlog ingetrokken niet alleen, maar men is teruggekomen op vroegere afwijzende dispositiën op verzoeken van onder-officieren, om tot het officiers-examen te worden toegelaten. (N. R. C.)

Arnhem, 5 jan. Men leest in de Prov. Overz. Zucht, dat vermoedelijk eenigen tijd dat eene dievenbende stelselmatig diverse plaatsen hier te lande bezoekt en exploiteert door insluiping, door te letten op welke tijden, soms (vooral gedurende kerkgangen), woningen zonder toezigt van binnen worden gelaten, door braak en valsche sleutels enz. Soms melden zich onbekende kooplieden aan de huizen aan, b. v. met sebrifbehoefden, enkel om van de plaatselijke aangelegenheden, bij name van de huisdour-sluitingen, kondschap te verkrijgen en te trachten zich in het bezit van den te menigverf nabij hangenden huissleutel te stellen of een afdrak in was daarvan te nemen, terwijl de opendoende bediende zich ter aanmelding naar binnen begeeft. Bij vermissing van bankbiljetten, coupons en andere geldswaarden of goederen, worden de pogingen der justitie en politie tot opsporing, meermalen verlamd, doordien de vermissenden buiten staat zijn de vereischte kentekenen van het vermiste op te geven. Een ieder wordt derhalve in zijn belang opmerkzaam gemaakt op het vereischte van bij voorraad acht te geven op de kenmerken zijner goederen, vooral van de trouwinge, die gemeenlijk de heilzucht van onserlijken gaan-

de maken, en voor ontvreemding geschikt zijn door hunne waarde, kleinen omvang en vervoerbaarheid. Bij de als zoodanig vooral in aanmerking komende horologien, gouden en zilveren lijfsieraden, of andere kleinodien, is het ligt doenlijk te letten en op te schrijven, het maaksel, het Nederlandsch, Fransch, Engelsch of ander werk, dat is, van welk land het voorwerp afkomstig of in welken smaak het bewerkt is, den naam des makers, die er soms wel op te vinden is, alle andere daarop voorkomende woorden, letters, keur of andere merken; het getal steenen, schakels enz., het gewigt van elken ketting, van elke lepel, elk zak-wurwerk enz.; de juiste soort van alle edelgesteenten enz., alle bijzondere kenteekenen die door slijting, breking of andere omstandigheden veroorzaakt, op het voorwerp aanwijsbaar zijn. Dit alles is te gewigtiger, omdat, wanneer b. v. gestolene goederen werden in beslag genomen, en verder als overtuigings-stukken te voorschijn komen, het onder eede opgeven van herkenningsteekens gevorderd wordt door den regter en zeer dikwerf van het onder eede bevestigen of ontkennen van de identiteit der voorwerpen, de schuld of onschuld van hen, die door den strafregter vervolgd worden, afhangt. Niet zelden staan de getuigen alsdan zeer verlegen op dit punt, terwijl de verhoorden niet in gebreke blijven, bij het niet duidelijke aanwijzen van herkenningsteekenen, zich te beroepen op een gezegde als: er is meer gelijk als eigen!

Bij bankbiljetten en coupons is het onmisbaar dat zoowel de respectieve dagteekening en verschijndagen, als de nummers worden aangeteekend. Door zoodanige aantekening, aan het openbaar ministerie kenbaar gemaakt, is het onder anderen gelukt, den maker en uitgever van drie valsche wisselbrieven, waarop ongeveer f 3000, in één uur tijds waren ontvangen, op te sporen, te doen vallen en tot Sjarige gevangenzetting te doen veroordeelen, terwijl de goedheid der familie, waartoe de misdadiger behoort, hem ligter buiten aannemelijke verdenking zou hebben gehouden en het overtuigend bewijs van schuld vermoedelijk onverkrijgbaar zou zijn gebleven, indien niet de bepaalde aanwijzing van één bankbiljet, groot slechts f 25, als van hem na de misdaad afkomstig, den grondslag tot aanhouding en verdere maatregelen, met ontdekking van bijna al de verkrege geldaardden, had aan de hand gegeven. De houders ter goedertrouw van bankbiljetten en coupons, doen wel daarop in donso hunne namen en dagteekening van ontvangst en uitgifte (b. v. aldus 1849 en 1849) te stellen, ten einde der justitie gelegenheid te geven tot eventuele nasporing van den omloop.

Volgens de wet wordt: »wanneer bij iemand goederen, wapenen, werktuigen of papieren worden gevonden, welke aanduiden, dat hij dader of medeplichtig is, dit aantreffen beschouwd als ontdekking van misdrijf op heeter daad, terwijl in elk geval van ontdekking van misdrijf op heeter daad RECHTELIIK BEVOEGD is den verdachte aan te houden, en voor een der ambtenaren van het openbaar ministerie, of voor de kantonregters, de burgemeesters of die dezelve vervangen, de directieuren of commissarissen van politie en waterschouten, de officieren en onder-officieren der maréchaussée, de veld- en boswachters, en andere hulp-officieren te brengen.

Voor brave burgers sluil zoodanige bevoegdheid eene verplichting in.

Mengelwerk.

Tooneelen uit den Hongaarschen oorlog.

(Door eenen Duitschen officier uit het leger van den Banus van Croatië.)

(Vervolg van no. 218 van 1849.)

Onder de voorwerpen in de kamertrak eene schilderij, die tegen mij over in een zwart, met eene moskrans versierd raam hing, mijne opmerkzaamheid. Zij scheen eenen huzaar in de uniform van mijn vorig regiment voor te stellen. DIMITRI moest mij haar op bed geven. Hoe groot was echter mijne verbazing toen ik in het met waterverf geteekende portret, eenen huzaar van mijn vroeger escadron herkende, dat ik zelf voor eenige jaren geteekend had en waarop nog in eene der hoeken mijn naam, als de vervaardiger, te lezen stond. Daar ik tamelijk goed teeken en de gelijkenis tref, vond ik er vroeger dikwijls genoegen in, huzaren van mijn escadron uit te teekenen en met waterverf op te schilderen. Menig anders vervelend nur in de onderscheidene kwartieren, heb ik daardoor aangaan doorgebracht. Aan hen die voor mij gezeten hadden, schonk ik dan gewoonelijk, tot hunne groote blijdschap, hun afbeeldsel, dat zij dan naar huis plegen te zenden. Dusdanige teekening, nu was het, die mij hier zoo onverwachts in de puszte in handen kwam.

Terstond liet ik de vrouw des huizes roepen en vroeg haar, wiens afbeelding dit was en hoe zij in haar bezit kwam. »Het is het portret van mijnen oudsten zoon ISTVAN (Szwany), die het mij gezonden heeft,» antwoordde zij kortaf. »Is die ISTVAN uw oudste zoon?» riep ik uit; »dat verheugt mij, want ik heb hem afgeteekend; zie, daar staat

mijn naam in den hoek.» Als wilde de vrouw in mijne ziel lezen of ik de waarheid sprak, zag zij mij met hare donkere oogen scherp aan en antwoordde zij: »Zijt gij de Duitse heer, dien ISTVAN zoolang tot officier gehad en die zijn portret geteekend heeft?» »Ja» zeide ik, »vraag het maar aan DIMITRI.» Toen greep de vrouw, welke gelaat eensklaps eene geheel andere uitdrukking verkreeg, mijne uit het bed hangende hand en zeide: »Dan ben ik u grooten dank schuldig; gij zijt een braaf man; ISTVAN heeft mij zoo veel goeds van u geschreven, en hoe gij hem voor groote straf hebt gevrijwaard.» Dit was juist; ISTVAN, die een zeer goed soldaat, maar, zoo als dikwerf bij de Magyaren het geval is, eenigzins oplopend en woest van aard was, had eenmaal eenen Italiaanschen sergeant, die hem hard was gevallen, tegen de borst gestooten en den sabel ontrukkt. Ware hij over dit misdrijf aangeklaagd en hetzelfde onderzocht, dan had de huzaar ongetwijfeld eenige malen spitsroeden moeten loopen. Daar ik medelijden met hem had, zoo overreedde ik in stilte den sergeant, die, zoo als alle Italianen, zeer op het geld gesteld was, door eenige dukaten, dat hij van het gebeurde zweeg en vergegafde ik mij den schuldige onder vier oogen eene zeer gestrenge strafpredikatie te houden, waarin ik al mijne Hongaarsche vloeken bezigde. De huzaar was ook zeer bewogen en verzekerde mij plegtig, dat hij het nimmer zoude vergeten, dat ik hem van de strenge straf bevrijd had. Hij had het ook aan zijne moeder geschreven en verteld.

Van dit oogenblik af werd mijn omgang met de bewoners van het huis geheel anders. Toen de kleine zwartoogige TRACSOV (TRAKSA) met hare lange zwarte haarvlechten spoedig daarna tot mij kwam, om mij een stuk eener watermeloen te brengen, reikte zij mij zeer vriendelijk de hand, terwijl zij mij vroeger zwiiggend en schuw genaderd was en zoo spoedig mogelijk de kamer weder verlaten had. Ook ontving ik spoedig bij mijne bouillon eenige kleine versnaperingen, die ik vroeger niet gezien had b. v. nölis (drooge koeken bereid van tarwe die men heeft laten kiemen) en tarhonja (brood van kukurutzdeeg, met zure melk aangeroerd en in den vorm van koeken gebakken, dat gedroogd zijnde, vele jaren bewaard kan worden). In het algemeen bemerkte ik nu, dat er nog meer voorraad in de puszte moest verborgen zijn, waarvan onze soldaten niets wisten, en dat zij geenszins zoo armoedig was, als mijne kameraden die mij bezochten, verhaalden.

Drie dagen had ik mij in die betere verpleging, welke mij zoo weldadig was, mogen verheugen, toen plotselings het bevel aankwam, in versnelde marschen verder terug terug te trekken, daar de geheele streek weldra door de opstandelingen bezet zoude zijn. Een langdurig en snel transport op eenen wagen, zooals dat in dien verschrikkelijken nacht, had ik niet uitgehouden; ik zoude op ellendige wijze daarbij zijn omgekomen; dit gevoelde ik zelf ten duidelijkste en daarbij herinnerde ik mij de woorden van den arts, toen ik voorbij hem gedragen werd. Mijn besluit was dus spoedig genomen. Ik wilde de waardin smeken mij bij zich te houden; ik wilde hier mijne volkomene herstelling afwachten en dan pogingen in het werk stellen naar ons leger te vlugten. Daar ik vrij goed Hongaarsch spreek en ook volkmen bekend ben met de zeden en gewoonten der huzaren, zoo konde ik mij in geval van nood bij de vijanden voor eenen voormaligen huzaar uitgeven, die langen tijd in Italië gestaan en nu met de opstandelingen gestreden had.

Aanstands liet ik de vrouw des huizes door DIMITRI roepen en stelde ik haar mijn verzoek voor. Aanvankelijk schudde zij bedenkelijk het hoofd en geloofde, dat de Honveds mij toch gevangen nemen en haar alsdan met regt zouden straffen, omdat zij eenen Keizerlijken officier verborgen had gehouden. Ik trachtte haar dit bezwaar uit het hoofd te praten en toen zag zij mij langen tijd aan en zeide eindelijk: »Welnu, het zij zoo! Gij zijt goed geweest jegens ISTVAN en nu zal zijne moeder ook weder goed jegens u zijn. Ook zij gij een Duitseher, hebt derhalve geen vaderland, en zoo lang het voor u geen zonde is, zijn dat gij tegen ons vecht. Waart gij een Magyaar en stondt gij dan tegen ons dan wilde ik liever mijne hand verbranden dan u redden.» Ik moest haar toen beloven, van alles wat ik voortaan in haar huis zoude hooren en zien, tegen de Magyaren niets te zeggen, terwijl zij mij beloofde dat ik noch van haar, noch van hare huisgenooten eenig verraad zoude te vreezen hebben.

Toen ik aan den majoor, die in de puszte het bevel voerde, mijn voornemen te kennen gaf, wilde hij aanvankelijk niets daarvan hooren en achtte hij het een al te groot waagstuk, mij vrijwillig in de magt der opstandelingen te stellen; nadat hij echter met onzen arts gesproken had, zeide hij, dat ik toch eigenlijk het best deed met hier te blijven, daar ik den snellen marsch bezwaarlijk zoude kunnen doorstaan. Dringend verzocht ik hem nu volstrekt niet met de vrouw over mij te spreken, of haar bedreigingen te doen in geval zij mij mogt verraden. Nu liet ik mijne uniformen, mijn sju linnengoed, in een woord alles wat ik bezat, hetwelk den Keizerlijken officier aanduidde, inpakken en door DIMITRI medenemen. Het speet mij zeer van dien getrouwen man te moeten scheiden en ook hij weende bitter, toen ik hem verzegelde dat hij mede vertrekken kon en mij alleen achter

moest laten. De waardin had echter stellig verklaard, dat hij hier niet mogt blijven, en daarbij de juiste opmerking gemaakt, dat het mij ook niet zoude helpen, dewijl de eerste de beste Magyaarsche stroopers hem oppakken en dwingen zouden dienst te nemen. In eene oude bunda (schapen-pels) die ik bezat, liet ik onder de voering een door den majoor opgesteld getuigschrift, dat ik K. K. officier was, die om zijne zware wonden hier achtergebleven was, benevens eene persoonsbeschrijving met het regements-zegel voorzien, naaijen. Ik deed dit om in geval ik later K. K. troepen in handen mogt vallen, daarmede te kunnen aantoonen wie ik was. Ook liet ik in de bunda, in oude tschismen (huzaren-stevens) en ook in den benedensten zoom der gatjen (wijde linnen broek) hier en daar eenige dukaten naaijen, om in alle gevallen eenig geld te hebben. De doctur gaf aan mijne waardin eenigen voorraad balsam, hechtpleister en geneesmiddelen en onderrigte haar kortelijk hoe zij die meest aanwenden, en zoo was alles gedaan wat in deze omstandigheden tot mijne redding konde in het werk gesteld worden. In treurige stemming namen mijne kameraden en ook vele manschappen afscheid van mij; met een pijnlijk gevoel drukte ik hen de hand, velen gewis voor de laatste maal in dit leven.

Zoolang als mogelijk was luisterde ik naar de trompetten der aftrekkende ruiters en toen de toonen zich niet meer deden hooren, overviel mij een drukkend gevoel van eenzaamheid en verlatenheid en werd ik zeer weemoedig gestemd. Doodelijk gekwetst, geheel alleen in de magt des vijands, zonder bescherming prijs gegeven aan verraad, ja aan elk noodlottig toeval, — dit was inderdaad een verschrikkelijke toestand, waarin het niet vreemd was dat droevige gedachten ontstonden. Maar ik trachtte mij met geweld daartegen te verzetten en ofschoon ziek en afgemat, vond ik weldra mijn oud, moedig soldaten-geloof terug. De kleine TRACSOV zette zich naast mijn bed neder en snapte onbeschroomd, en ook haar broeder MISCHKO (MICHAEL), een knaap van twaalf jaar, in den wijden gatjen, met de sporen reeds aan de stevens, den breed geranden hood op het hoofd, volmaakt het beeld van eenen Magyaar in miniatuur, kwam thans, nu de soldaten vertrokken waren, zonder vrees bij mij.

»Morgen komt ook onze zuster WILMA en oom IMSE (EMMERICH) met het vee terug,» riepen de kleinen mij met blijdschap toe, en toen ik nieuwsgierig naar hen vroeg, van wie ik nog niets gehoord had, verhaalde mij de moeder, dat hare oudste dochter WILMA, die reeds volwassen was, en een oudere broeder van haren man, die slechts een been heeft, altijd met het vee, dat zij nog bezitten, vlugten, naar eene groote hansag (moeras) eenige mijlen van de puszte gelegen, waar zij door geene soldaten vervolgd kunnen worden. Haar man, alsmede twee volwassen zonen, SANDER (ALEXANDER) en LASZLO (LADISLAUS), hadden voor eenige maanden dienst genomen in het Hongaarsche leger, en ook ISTVAN diende tegenwoordig onder KRAPKA en zoude zich op dit oogenblik wel in Komorn bevinden. Ook hare beide knechts stonden onder de Honveds en zij hadden reeds achttien paarden en onstreeks veertig ossen en even zoo vele varkens vrijwillig opgebracht. In vreedestijd leefde het huisgezin van de veeleet en den landbouw op de uitgestrekte landerijen die het van graaf S. in erfpacht had, en verkeerde, zoo als de vrouw mij zelve zeide, in den meest gewenschten toestand. Alle waren echte Magyaren van het zuiverste bloed, in geestdrift ontstoken voor de onafhankelijkheid en grootheid van hun vaderland, waarvoor geen offer hen te zwaar was.

Op den morgen na den afstog van onze troepen, werd ik door een woest alarm gewekt. Paarden trappelden op den hof, daartusschen hoorde men het geklap van groote zweepen en herhaaldelijk »terementlets of »bassa maika» of »bassa manelku.» Er was niet aan te twijfelen of er waren Magyaarsche troepen beneden en ik kan het niet ontveinen, dat bij die gedachte mijn hart geweldig klopte. De kleine TRACSOV kwam dan ook spoedig mij verhalen dat er een troep van omstreeks 50 gewapende Tschiboks (paardendrijvers) beneden was, om hter te voederen; ik moest echter maar gerust zijn, omdat ik zoo goed geweest was jegens ISTVAN zouden zij mij niet verraden. Voor zoodanige gevallen had ik afgesproken, dat men mij voor eenen neef zoude uitgeven, die in het huzaren regiment van RADETZKY gediend had, thans onder GÖCSEY stond en voor korten tijd zwaar gewond was. Met opzet had ik het regiment van RADETZKY genoemd, daar dit zich thans nog in Italië bevindt en nog slechts weinige huzaren van hetzelfde onder kosztus dienen. »God vergeve mij de zware zonde, dat ik eenen Magyaar moet bedriegen!» zeide de moeder met eenen diepen zucht, toen wij dezen leugen hadden afgesproken.

De Hongaren waren omstreeks een half uur aldare geweest, toen ik den stap van mannen en het gekletter van sporen op den trap hoorde. »Zoudt gij toch verraden zijn!» — den gedachte kwam een oogenblik bij mij op, en ik wilde reeds naar het geladen pistool onder mijn kussen grijpen, toen het argelooze gelaat der kleine, die naast mijn bed zat, mij weder gerust stelde. De deur werd gemaakt, en drie Tschiboks (paardendrijvers) — een onder de Magyaren zeer gebruikelijke groot aarme!

zij ons aanspraken, stelde mij aanstands gerust. Zij hadden, zeide zij, beneden vernomen, dat een neef der vrouw boven ziek lag, en wilden nu vragen hoe ik het had, om mij goede beterschap te wenschen. Onder het voorwendsel dat het spreken mij nog hinderde, dat ook werkelijk zoo was, sprak ik weinig en mijne bezoekers trekken ook spoedig, onder vriendelijk hoofdknikken, af.

Het waren woeste, krachtige gestalten, juist geschikt voor ligte ruitery. Lompe stevens met lange verroeste sporen, ongezoomde lange wijde gatjen van grof wit linnen, en een kort wit hemd van dezelfde stof, dat daarover heen hing, benevens een »kopengeg» (lange witte mantel van grove wollenstof, met bonte snoeren versierd) die, even als een huzaren-pels, aan eene snoer over den schouder hing, ziedaar hunne kleeding. Bij het binnenkomen in de kamer hadden zij hunne kleine ronde vilten hoeden, waarom eene suover met de Hongaarsche kleuren gewonden was, afgenomen, zoodat de lange, gladde, zwarte haren los op den blooten hals nedervielen. De oudste, die, zoo als ik later vernam, de aanvoerder was, droeg een prachtige sabel met gouden gevest, die hij waarschijnlijk buit had gemaakt, aan eenen, met goud geslikten koppel, dat zonderling afstak op zijn vuil linnen hemd; de beide jongeren droegen eenen »sakany» (handbijn) met laaggen houten steel, in de lederen gordels, waarmede hunne gatjen werden digtgehouden. Alle hadden hunne lange zweepen in de hand, aan het einde van vier fijn gevlochten snoer, vier of vijf looden kogeltjes, ter grootte van kleine geweerkogels, bevestigd zijn. Deze zweep met niet zeer langen steel, maar met een ongeveer twintig voet langen slag, wordt als een strik gebruikt en is in de hand van een volwassen Tschiko een gevaarlijk wapen. In den vollen ren hunner paarden werpen zij de zweep zoo uit, dat de kogels zich om den hals of het been van mensch of dier, dat zij vangen willen, heen slingeren, en zij dit aldus geheel in hunne magt hebben. Een goede Tschiko mist zijn doel zelden, hoe snel dit ook loopt, terwijl zijn eigen paard het in vollen galop vooruit jaagt. Ook welen zij hunne handbijlen met groote vaardigheid tot houwen of werpen te gebruiken. Na een oponthoud van eenige uren trok de woeste hoop, onder luid gejuich en de kreten van »Eljen kossut» weder voort, dat mij geenszins onaangenaam was.

(Vervolg hierna.)

De aanstaande spoorweg in Oost-Friesland.

Reeds voor eenigen tijd hebben wij berigt gegeven, dat er thans in Hannover krachtige maatregelen worden voorbereid, om den spoorweg, die reeds in het zuiden van dat land aanwezig is, uit te breiden tot en door Oost-Friesland.

Het behoeft geen betoog, dat, onder de gewesten onzes lands, wel in de eerste plaats Groningen het meeste belang zal hebben bij deze gebeurtenis, en het is daarom, dat wij ook weder nu de aandacht daarop doen vestigen, even als wij het oog zullen gevestigd houden op den geheelen verderen loop van deze aangelegenheid.

Dezer dagen zijn nu van alle kanten uit Oost-Friesland, en vooral ook uit Emden en Leer, talrijke adressen aan de Standen overzonden, ter bevordering van deze voor geheel Oost-Friesland zoo belangrijke aangelegenheid. — Onder anderen is ook door de Oostfriesch-provinciale vereeniging van koophandel voor het Koninkrijk Hannover, eene petitie, betreffende de ten uitvoerlegging van dien *Wester-Spoorweg* ingediend, waarin o. a. met betrekking tot Nederland het volgende voorkomt: . . . »Maar ook de handelsteden van Holland, als, Amsterdam en Rotterdam (en zelfs Antwerpen) zullen zich moeten schikken om aan het verkeer op de Westerbaan een offer te brengen. De handel in koloniale waren, zoo als koffij en suiker, die thans met Duitschland van Holland uit, gedreven wordt, moet, — vooral indien Holland zoo als het volgens de jongste berigten den schijn heeft, maar nog zeer te betwijfelen is, de scheepvaart op zijne koloniën en den handel met dezelve aan alle volkeren toestaan zal, — voor een aanzienlijk deel naar de havens van de Bems overgaan, dewijl daar de scheepslasten veel minder zijn en de uitrusting der schepen veel goedkooper kan plaats hebben dan in het dure Holland. Bijaldien de Nederlandsche regering ons intusschen wederom zou te leur stellen en bij haar eenzijdig, slechts op de uitmergeling (!) van Duitschland, ten gunste van het kleine Nederland, berekend handels-systeem volharden, dan zal het eindelijk tijd zijn, door differentieele regten, den reeds te lang misleiden (!) en in zijne regten verkeerten Hannoverischen schipper en koopman, tegenover Nederland gerechtigheid te laten wedervaren. Onze regering zal tot dezen maatregel, dien zij den daarin betrokkenen Hannoverischen handeldrua verschapd is, daarom des te eerder en zekerder kunnen overgaan, dewijl door de Westerbaan aan de Hannoverische schepen genoegzaam gelegenheid gegeven zal worden, om de vreemde en wel bepaaldelijk de Nederlandsche dienst te verlaten en zich in hun eigen land bezig te houden, terwijl het onder de tegenwoordige om-

standigheden altesins bedenkelijk moet voorkomen, den overmoedigen (!) nabuur, bij wien onze schepen, even als loontrekkende dienaars bezigheid zoeken moeten, te verloornen, 't geen zonder twijfel geschieden zal, wanneer men zijne schepen in de havens alhier wederkeurig zoodanige behandeling zal doen ondergaan, als zij de onze.

»Van dit standpunt uit beschouwd, kunnen wij geenszins den waren handels-staatkundigen blik daarin erkennen, indien van de zijde der Hooge Standen-vergadering zoo veel gewigt wordt gehecht aan de aansluiting met de reeds voor lang in de geboorte overledene (!) baan, die door de provincie Overijssel zal (!) loopen tot aan de Zuiderzee bij Kampen, — en deze aansluiting eischt als eene *conditio sine qua non* voor de uitvoering van de Westerbaan !

Uit dit uittreksel blijkt alzo weder voldoende, hoe ook onze naaste bureu over onze staatkunde denken en het oude beschuldigingslied der Duitschers steeds onveranderd blijven opdruisen. Gron. Ct.

Advertentiën.

Op Maandag den 14den Januarij 1850 en volgg., des voormiddags te 10 ure,

zal aan het huis in de Overstraat No. 167 te Arnhem, voor contant geld worden verkocht:

Een nette volledige INBOEDEL, waaronder Mahonijhouten CANAPÉ, SECRETAIRE, GARDEROBE en TAFELS, en andere fijnhouten stukken, exquisite SPIEGELS, PENDULES, eene groote DAMES-WERKDOOS of CASSETTE, KRISTAL, sijn PORSELEIN, BEDDEN en BEDDENGOD, TAPIJTEN, KAGCHELS, PELLEN, LINNEN en DAMAST waaronder een mooi TAFELSTEL. — Gemakkt GOUD, TAFEL en ander ZILVER. Voorts 2 FORTE PIANO'S, waarvan eene 6 Octaafs van JOHN BROADWOOD te Londen, eene VIOLONCEL van JACOBUS STAINER 1653, 4 GUITAREN, 2 CLARINETTEN, FLUITSTOK, TROMBONE, VIOL en MUZIK, ongeveer 40 tinnen BIER, VAATWERK, bruin MERREPAARD, lange KAR, 2 HANDWAGENS, RIJSTELLING en PAARDENTUIG. — Op den eersten dag te 12 ure zal achterevolvend worden verkocht het Goud en Zilver, de Muziek-Instrumenten en Muziek en op den 15den Januarij te 12 ure het Paard, de Karren, Handwagens, Bier en Vaatwerk. — Te zien Vrijdags en Zaturdags te voren.

Op den 8sten Januarij 1850, des morgens te 9 ure zal menig van overstaan van den Notaris van

ROSENTHAL, aan het Huis geteekend No. 204, te Velp, verkoopen:

Velerhande Mahonij- en andere gladhouten MEUBELN, waaronder verschillende LEDIKANTEN, PIANO, GANGKLOK, GELDKIST, TAFELS, STOELN, SPIEGELS, eenige BOEKEN, KOPER-, TIN-, GLAS- en AARDEWERK. — Alles daags te voren te zien van 10 tot 4 ure.

TE KOOP

Twee open RIJN AKEN, geschikt voor STEENKOLEN-VAART. Groot 130 en 114 Scheepstonnen, voorzien van Rijn- en Steenkolen ijk, met TUIG en GEREEDSCHAPPEN, zoo als dezelve thans in de haven te Arnhem zijn gelegen, te bevragen bij den Havenmeester PETERS aldaar — Brieven franco.

Uit de Hand te Koop:

Twee zeer goede PIANO'S, met Engelsche MECHANIEK en metalen PLATEN, voor zeer billijke prijzen. Te zien en te bevragen, bij DUFRESNE, te Arnhem.

† † † Twee ZADELMAKERS-KNECHTS, van vak grondig verstaande, kunnen vast werk bekomen bij B. VAN EMDEN, Mr. Zadelmaker in de Rijnstraat, te Arnhem. Brieven franco.

Een gevaarlijk gezwel aan de knie door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY genezen.

ABRAHAM BANKS, een man van gevorderden leeftijd bij Dry creek in Zuid-Australië woonachtig, leed aan een zoo gevaarlijk knie-gezwel, dat hij wanhoopte ooit het been weder te kunnen gebruiken,

de talrijke middelen die hij beproefde, waren alle vruchteloos. In dezen hopeloozen toestand raadde men hem aan, de Zalf en Pillen van HOLLOWAY te beproeven; hij begon diensvolgens een regelmatig gebruik van dezelve, en binnen korten tijd was hij geheel hersteld. De *Adelaide Observer* van den 25sten maart 1848, maakt dit bekend, als eene van de menigvuldige genezingen welke in Zuid-Australië door dit uitmuntend geneesmiddel hebben plaats gehad.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50; Potjes Zalf van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15 f 15.90 f 23.90.

Zijn op franco-aanvraag à contant te bekomen, bij den Heer R. FOMEIJN, Fz., Depôthouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, HOLLOWAYS Etablissement.

Schouwburg te Arnhem.

Door de K. Z. H. Tooneelsten, onder Directie van den Heer A. PETERS.

Donderdag, den 10den Januarij 1850.

MENSCHENHAAT EN BEROUW,

Tooneelspel in 5 bedrijven.

Karoline, of het Geldersche Landmeisje,

Blijspel met Zang.

Aanvang te half zeven ure.

* * Bij den Boekhandelaar J. G. STENFERT KROESE en verder alom verkrijgbaar gesteld: CHRISTUS, CHRISTEN-KERSTOONEN, door L. VAN HOOGEVEEN STERCK, Lid der Maatschappij van Nederd. Letterk. te Leyden, van de Koninkl. Maatsch. van fraaije Kunsten en Letteren te Gent en van onderscheidene Geleerde Genootsch. Dit bundeltje gewijde Poëzij, 's HEILANDS GEBOORTE bevattende, is bijzonder geschikt om ten geschenke te geven.

De keurig nette uitvoering, zijnde het Werkje op Zwaar Velin Papier gedrukt, met gesatineerden Omslag en fraai bewerkten Titel, en Verguld op Snede, maakt het tot een elegant Prachtwerkje. Prijs 90 Cents.

PARADIJS- EN KERSVERTELLING VAN GROOTMOEDER AAN DE KINDERKENS, in lieve Versjes, met Plaatjes; mede door bovengenoemden Schrijver.

Dit Boskske beslaat 44 pag. in kl. 8o., op zwaar Velin Papier, net gedrukt en geantonneerd; de Plaatjes zijn met zorg bewerkt ter Koninkl. Steendrukkerij van den Heer MIELING. Prijs 75 Cents.

Holloway-Pillen voor de Lachspieren!

DE VERMAKELIJKE RONSEBONS, van GILLISKE JASKE HAASJAGER KWAK.

Vertoonende op eene snaaksche wijze de tegenwoordige tijds-omstandigheden, voor jonk en oud.

Van dit Boskske, vol rare plaatjes, zijn in korten tijd bijna 1000 EXEMPLAREN verkocht. Prijs 40 Cents.

Marktprijzen.

ARNHEM, 4 januarij.
Oude Weit van f 0.00 tot 00.00; Nieuwe van f 6.00 tot 7.50. — Rogge van f 4.10 tot 4.30. — Boekweit van f 4.20 tot 4.50. — Garst van f 3.30 tot 3.50. — Vriesche Haver van f 0.00 tot 0.00. — Voerhaver van f 2.20 tot 2.50. — Witte Boonen van f 0.00 tot 0.00. — Paardeboonen van f 4.50 tot 0.00. — Graauwe Erwtten van f 0.00 tot 0.00; Groene van f 0.00 tot 0.00; Gele van f 5.00 tot 0.00. — Koolzaad van f 0.00 tot 00.00; Avelzaad van f 0.00 tot 0.00. — Klaverzaad van f 0.00 tot 00.00. — Aardappelen van f 0.90 tot 1.10; — Boter van f 0.56 tot 0.64 het pond.

Broodzetting.

ARNHEM, 5 januarij.
Roggebrood.
Een Roggebrood van 5 pond f 0.37
» dito » 3 » » 0.22
» dito » 2 » » 0.15
» dito » 1 » » 0.07
Rijn Tarwebrood.
Het pond Fransch of Vloerbrood f 0.33
Fransch of Vloerbrood 4 oncen » 0.13
dito » dito 3 dito » 0.10
dito » dito 2 dito » 0.06
Het pond Wittebrood of Weggen » 0.29
Wittebrood of Weggen 4 oncen » 0.12
dito » dito 3 dito » 0.09
dito » dito 2 dito » 0.06.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 5-jan. O El 7 Palm 5 Duim; gew. O D. gev. 125 P

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.0 en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegeregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.